

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра технологічної та професійної освіти

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 травня 2024 р.

м. Одеса

УДК: 001.895 [378+7.05+7] (08)

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 17 від 27.06.2024 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенева Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 23-24 травня
2024 року. Одеса: Університет Ушинського, 2024. 121 с.

До збірника ввійшли матеріали I Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23-24 травня 2024 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2024

© Колектив авторів, 2024

<i>Савчук О. П.</i> ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	74
<i>Соколовська Г. М., Шапран Е. О.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В МУЗЕЯХ ФРАНЦІЇ	77
<i>Телих Є. О., Телих О. О., Бартенєва І. О.</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ДИЗАЙНУ	81
<i>Фогель Т. М.</i> КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ІНКЛЮЗІЯ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	85
<i>Черних В. В., Черних Д. А.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНИХ АЛГОРИТМІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ	88
<i>Shtainer T. V.</i> ORGANIZATION OF ACTIVITIES FOR FORMATION OF GRAPHIC SKILLS IN PROFESSIONAL EDUCATION ACQUISITIONS	90
СЕКЦІЯ 2. ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
<i>Бредньова В. П., Яворська Н. М.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДИЗАЙН-ОСВІТИ У СУЧАСНІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ	95
<i>Козак В. І.</i> ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ	97
<i>Кузнецова К. І., Штайнер Т. В.</i> ГРАФІКА ЯК ВИД ЗОБРАЗУВАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА В ДИЗАЙНІ	102
<i>Лісогор А. В.</i> SUSTAINABLE FASHION (СТАЛА МОДА) НОВА ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ МОДИ	105
<i>Усов В. В.</i> ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ ОДЯГУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	110

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кабінет Міністрів України. (2016, 14 грудня). Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (988-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
2. Андрущенко Т. К. Формування здоров'язбережувальної компетентності як соціально-педагогічна проблема. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2012. № 7. С. 123-127.
3. Клименко М. О. Екологія людини : підручник. Київ : Видавничий центр «Акадсія», 2005. 288 с.
4. Концепція екологічної освіти України // Бібліотека Всеукраїнської Екологічної Ліги Серій «Екологічна освіта та виховання». 2014. № 9. 32 с.

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В МУЗЕЯХ ФРАНЦІЇ

Соколовська Галина Миколаївна

кандидат історичних наук, доцент

кафедри філософії і гуманітарних дисциплін,

Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

м.Одеса, Україна;

Шапран Еліна Олегівна

Магістр дизайну, Україна

Ключові слова: естетичне виховання, інноваційна методика, музейна педагогіка, інтерактивні технології, комплексний підхід.

Педагогіка естетичного виховання, зокрема через музеї, стає все більш актуальною в сучасному світі. Розвиток технологій, зміни в суспільстві та нові підходи до освіти вимагають модернізації цієї галузі. У даній статті ми розглянемо конкретні інноваційні підходи до педагогіки естетичного виховання у музеях Франції. Незважаючи на актуальність теми, дослідження організації музейної діяльності у Франції як перспективної для України у плані запозичення досвіду ще детально не проводилось, за виключенням роботи Іванюта І. В., Шпарага Т. І. [2].

Розвиток людського суспільства безумовно залежить від рівня загальнокультурного виховання особистості, її активної духовно-моральної та естетичної позиції. Європейська модель культурного розвитку була сформульована ще в епоху Відродження. Вона визначає сутність європейської цивілізації і є головним фактором її історичного прогресу. Згідно з цією моделлю культура розвивається тільки на базі великих зразків минулого. Така модель визначала культурну історію Європи, її неповторність протягом багатьох століть. Тільки в Європі сфера культури була визначена як головна сфера діяльності людини. Для існування такої моделі необхідно було залучити музеї, як концентровану культурну пам'ять минулого і сховище найкращих культурних зразків. Тому музей стає найважливішим елементом європейської моделі культури. Першим, хто визначив художнє значення музею, був французький художник Жак Луї Давид, який звернувся до членів Конвенту з такими пророчими словами: «Музей зовсім не марне зібрання предметів ..., що служить лише для задоволення цікавості. Треба, щоб музей став школою великого значення: викладачі поведуть туди своїх юних учнів, батько поведе туди сина. Молодий чоловік побачивши твори генія відчує, до якого виду мистецтв або науки закликає його природа.» [5]. Відповідно такої ідеї культурно-освітня діяльність музею стає важливим компонентом музейної справи. Особливе місце в ній займає естетичне виховання, головним завданням якого є активізація творчих здібностей особистості.

У постіндустріальному суспільстві телебачення, комп'ютер та Інтернет стають неминучим і необхідним інструментом освоєння світу дитиною. Однак розвиток технологій призводить до того, що у людини штучно звужуються можливості чуттєвого досвіду на основі особистісного переживання, а традиційні естетичні цінності піддаються перегляду і підміняються масовою культурою. Тому в сучасних європейських музеях розробляються новітні різноманітні методики комплексної роботи з різними групами відвідувачів з метою подолати шкідливі тенденції технологічного прогресу і зберегти значення культурних цінностей в житті особистості та суспільства. Створюються музейно-педагогічні програми, орієнтовані на розвиток творчих якостей, які передбачають комплексний підхід з урахуванням виховного, освітнього та естетичного аспектів. Музеї активно організовують спеціальні заходи для різних категорій відвідувачів,

зокрема для дітей, людей з обмеженими можливостями, чи іншої цільової аудиторії. Стратегія також передбачає використання новітніх медіа-технологій. Це дозволяє забезпечити доступність та інклюзивність навчального процесу.

Показовою є організація музейної діяльності у Франції, з метою залучення нового покоління до музеїв. Зниження відвідуваності музеїв у Франції з 1973 по 2018 рік [3] викликало необхідність розробки нової стратегії, спрямованої на збільшення зацікавленості громадськості та активізацію відвідування музеїв. Ефективному впровадженню цієї стратегії в життя сприяє музейна політика держави, достатнє фінансування, відмінна підготовка кадрів. Ще в кінці 80-х років у французьких музеях були відкриті студії-ательє для організації практичної роботи з учнями. Тут діти після огляду експозицій можуть займатися живописом, малюванням, конструюванням та ін. Останніми роками до Міжнародного дня музеїв проводиться «Ніч музею», коли більшість музеїв безкоштовно відкрито для відвідувачів після заходу сонця майже до ранку. Також кожен першу неділю місяця вхід в усі державні музеї вільний. Щорічно збільшується кількість музеїв, що пропонують своїм відвідувачам вільний вхід. У всі національні музеї вхід вільний для осіб віком до 18 років, студентам, інвалідам і людям з низьким рівнем доходів [6]. Основна мета – зробити музеї більш доступними для широкої громадськості, залучити молодь, показати ресурс і потенціал сучасних музеїв. Великі можливості для цього надають новітні технології, які активно впроваджуються практично у всіх музеях Франції. Ще у 1991 році виникли перші віртуальні музеї, засновані у варіанті вебсайтів, а в 1994 році був створений «Онлайн-Лувр», за зразком якого зараз існують вебсайти у всіх музеях країни [1].

Прикладом такого комплексного підходу є діяльність одного з найкращих (за межами Парижу) музеїв Франції Palais Beaux-Arts в Ліллі. Музейна програма передбачає залучення до відвідування музею різновікової аудиторії. Так, для немовлят пропонується просторий музейний зал під гаслом «Музей – територія ігор» з експонатами по принципу ЛЕГО, де діти від 1,5 до 3-х років під наглядом аніматорів в процесі гри споглядають за кольорами, відтінками, різними формами; відчують різні матеріали та конструкції. Таким чином, у свідомості малюків закладається думка, що музей – це цікавий, привабливий простір, в який вони захочуть повернутися.

Також музей має контракти про спільну діяльність практично з усіма школами міста. Залежно від віку дітей викладач вибирає художній твір, який розглядається детально з погляду сюжету, емоційного навантаження, композиції та художніх засобів вираження змісту. Бесіда відбувається в невимушеній формі, коли діти активно беруть участь в обговоренні твору мистецтва, відповідаючи на запитання і ставлячи їх самі. Зазвичай після таких екскурсій продовжується робота з групою вже в ательє музею, де діти опановують різні техніки малюнку, живопису або пластичного мистецтва. Завдяки таким формам роботи музей стає для учнів звичним творчим простором.

За для залучення дорослої аудиторії музей пропонує безліч культурних заходів, розрахованих на різні інтереси. Щомісяця в музеї проводяться вечори поезії та музичні концерти провідних музикантів регіону. Для жіночої аудиторії запропонований цикл «Жінки в мистецтві». В ательє музею систематично проводяться заняття з арттерапії для дітей і дорослих. У вечірній час в залах музею проводяться сеанси з йоги, медитації та інших оздоровчих технік.

Таким чином, модернізація педагогіки естетичного виховання у музеях Франції відбувається через впровадження інноваційних підходів, що сприяють залученню різних категорій відвідувачів. Інтерактивні технології, спеціалізовані заходи, тематичні виставки роблять естетичне виховання доступнішим та цікавішим для широкої аудиторії. Завдяки таким інноваційним методикам популярність музеїв у Франції останніми роками значно зростає. За даними Національного інституту статистичних досліджень та економічних досліджень (INSEE), у 2023 році відбулося понад 2000 тематичних заходів у музеях Франції, що становить зростання на 15% порівняно з попереднім роком [4]. Для успішного перенесення досвіду Франції на реалії України потрібно провести додаткові дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деркач Т. М., Дмитренко Т. А. Сучасні інформаційні технології в музейній галузі. Полтавський національний технічний університет, URL : <https://reposit.nupp.edu.ua/2017/pdf>
1. 2. Іванюта І. В., Шпарага Т. І. Організація музейної справи у Франції та її досвід для України. Київський національний

університет імені Тараса Шевченка. Київ, URL :
<https://cyberleninka.ru › article › pdf>

3. Музеї: зниження відвідуваності, стійка нерівність, URL:
<https://www.observationsociete.fr/modes-de-vie/loisirs-culture/qui-visite-les-musees/> (дата звернення: 10.05.2024)

4. Національний інститут статистичних досліджень та економічних досліджень (INSEE), URL:
<http://https://www.insee.fr/fr/accueil> (дата звернення: 10.05.2024)

5. Роль музеїв у естетичному вихованні. URL:
http://estetica.etica.in.ua/rol-muzeyiv-u-estetichnomu-vihovanni/#google_vignette

6. France Museum Surveys 2009. URL:
http://www.egmus.eu/uploads/tx_usermusstatistic/france_museum_surveys_2009.pdf

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА ДИЗАЙНУ

Телих Єва Олександрівна

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

Телих Олівія Олександрівна

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна;*

Бартенєва Ірина Олександрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність викладача дизайну, освітній процес, заклад вищої освіти.

Сучасному викладачу необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін умов життя. А це можливо лише за умови високого рівня професійної компетентності,